
Notitie

Opdrachtgever: J.G. Vos (gemeente Zoetermeer)
Auteur: ir. G. Bakker
Betreft: Rugstreeppadden Oosterheem
Projectnummer: 0831
Datum: 3 augustus 2012
Status: DEFINITIEF

Bureau Stadsnatuur

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

Op verzoek van de gemeente Zoetermeer heeft Bureau Stadsnatuur onderzoek gedaan naar voorkomen en gebiedsgebruik van de Rugstreeppad *Bufo calamita* in een aantal terreinen in de (deels in aanbouw zijnde) wijk Oosterheem. De soort is hier op 19 mei 2010 voor het eerst vastgesteld. In verband met geplande ontwikkeling van de terreinen worden in deze notitie adviezen gegeven voor de te nemen stappen in verband met het voorkomen van de soort, die een strikte bescherming geniet onder de Flora- en faunawet en de Europese Habitatrichtlijn.

Wettelijk kader

De onderdelen uit de vigerende natuurwetgeving die van toepassing zijn op de zaken die in deze notitie worden besproken, zijn in onderstaand overzicht vet gedrukt weergegeven.

Verbodsbepalingen

De van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren worden beschermd door de Flora- en faunawet die in 2002 van kracht geworden is. De soortbeschermingsbepalingen uit de Europese richtlijnen Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Ffwet geïmplementeerd. Deze bescherming dient ervoor te zorgen dat zeldzame en bedreigde soorten niet in aantallen afnemen of uit Nederland verdwijnen. De bescherming in de Ffwet wordt geregeld middels een aantal verbodsbepalingen (artikel 8 t/m 13):

artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

***artikel 9:* Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.**

artikel 10: Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

***artikel 11:* Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen (zie onderstaande paragraaf) van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.**

artikel 12: Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

***artikel 13:* Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor**

handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Voortplantingsplaatsen en andere vaste rust- en verblijfplaatsen

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Ffwet worden bijvoorbeeld verblijven van vleermuizen of voortplantingswateren van de Rugstreeppad *Bufo calamita* gerekend. Ook de functionele omgeving van een verblijf kan een beschermde status hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau.

Alle inheemse broedvogels en hun nesten mogen niet worden verstoord tijdens het broeden. Voor enkele vogelsoorten geldt dat de broedlocaties dermate belangrijk zijn voor de soort dat deze jaarrond zijn beschermd, dus ook buiten het broedseizoen zijn hier de verbodsbepalingen van artikel 11 van kracht. In 2009 is een aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogels opgesteld (Ministerie van LNV 2009). Deze jaarronde bescherming krijgen bijvoorbeeld nesten van honkvaste koloniebroeders, nesten van anderszins zeer honkvaste soorten, soorten afhankelijk van bebouwing of vogels die ieder jaar gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om boomnesten die worden gebruikt door roofvogels en uilen waaronder Buizerd *Buteo buteo* en Ransuil *Asio otus*, en vogels die aan menselijke bebouwing zijn gebonden als Gierzwaluw *Apus apus*, Huismus *Passer domesticus* en Kerkuil *Tyto alba*. Wanneer bij werkzaamheden de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats gegarandeerd kan worden is geen ontheffing nodig. Wanneer dit niet mogelijk is dient ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Beschermingsregimes

Het soortbeschermingsdeel van de Europese Habitatrichtlijn is opgenomen in de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet is een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren opgenomen waarop de hier boven genoemde verbodsbepalingen van toepassing zijn. Later zijn deze soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Deze driedeling is als volgt:

Tabel 1. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde lichte toets).

Tabel 2. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Tabel 3. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te

kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 en de soorten vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (onder meer alle Nederlandse vleermuissoorten) wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;**
- 2) er is geen alternatief;**
- 3) er is geen sprake van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.**

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn). De uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Gunstige staat van instandhouding

Het criterium 'gunstige staat van instandhouding' is van toepassing wanneer soorten uit tabel 2 en 3 van de Ffwet of Bijlage IV van de Habitatrichtlijn voorkomen, op locaties waar activiteiten gaan plaatsvinden die een wezenlijk negatief effect kunnen hebben op de aanwezige populaties van deze soorten. Een gunstige staat van instandhouding voldoet krachtens de Habitatrichtlijn aan de volgende voorwaarden:

- Uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat op lange termijn zal blijven en**
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en**
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op langere termijn in stand te houden.**

Mitigatie & Compensatie

Voor eventueel verlies van leefgebied van beschermde soorten op plaatsen waar ruimtelijke inrichting of ontwikkeling plaatsvindt, dient compensatie plaats te vinden, hetgeen kan inhouden dat er elders geschikt leefgebied wordt gecreëerd ten gunste van de soort. Daarnaast dienen mitigerende maatregelen te worden genomen waarmee de schade aan de aanwezige populatie tijdens werkzaamheden wordt beperkt.

Zorgplicht

In de Ffwet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2), een algemeen geldende fatsoensnorm voor de omgang met flora en fauna. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen zo weinig mogelijk nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. Wanneer men weet

of redelijkerwijs kan vermoeden dat werkzaamheden nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen hebben, dient men dit, mits redelijkerwijs mogelijk, te vermijden of deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien onvermijdelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

De genoemde drie items: mitigatie, compensatie en Zorgplicht, zijn algemene voorwaarden ter verkrijging van een eventuele ontheffing van de verbodsbepalingen in de Ffwet.

Methodiek

Rugstreppadden zijn overwegend 's nachts actief en hebben een sterke voorkeur voor kale terreinen en oevers met een pioniervegetatie. Het voorkomen van de soort kan het beste worden vastgesteld door in de late avond en nacht te zoeken naar kwakende mannetjes (de zogenaamde 'kooactiviteit') en daarnaast aan de hand van in het water aanwezige larven en eisnoeren, alsmede jonge padjes op het land. Daarnaast kunnen overdag verstopte dieren soms worden aangetroffen onder stukken hout of ander los liggend materiaal dat zich in een terrein bevindt.

In total zijn vijf bezoeken gebracht in de avond, ruim na zonsondergang. Het gebied rond de Stadsboerderij is daarbij bekeken op 14 mei en 2 juni 2012; het gebied in en naast het Heempark is bekeken op 22 mei, 10 juni en 20 juni 2012. Bij het tellen van dieren langs oevers en in het water is gebruik gemaakt van een sterke zaklantaarn. Voor een overzicht van de bekeken gebieden wordt verwezen naar de figuren 1,2 en 3 onder het kopje 'Resultaten' hieronder.

Resultaten

Algemeen

Voor een overzicht van alle waargenomen Rugstreppadden en exacte waarnemingslocaties met GPS-coördinaten wordt verwezen naar Tabel 1 en Figuur 1. In de volgende paragrafen worden de twee ruimtelijk gescheiden delen van Oosterheem waar de soort is aangetroffen apart besproken.

Figuur 1. Locaties in Oosterheem waar Rugstreppadden (alle stadia) zijn waargenomen in 2012 (rode stip).

Tabel 1. Overzicht waarnemingen Rugstreeppad in Oosterheem in mei-juni 2012 (op basis van vijf bezoeken).

Datum	Tijd	Aantal	Geslacht	Kleed	Gedrag	X	Y	Toelichting
14-5-2012	22:38	10	man	adult	roepend	97,668	452,486	dwarssloot
14-5-2012	23:00	2	man	onbekend	roepend	97,893	452,831	sloot Stadsboerderij
14-5-2012	23:04	3	man	onbekend	roepend	97,815	452,689	sloot Stadsboerderij
14-5-2012	23:06	4	man	onbekend	roepend	97,771	452,613	sloot Stadsboerderij
14-5-2012	23:06	1	man	onbekend	roepend	97,807	452,668	sloot Stadsboerderij
14-5-2012	23:12	1	onbekend	onbekend	ter plaatse	97,835	452,87	sloot Stadsboerderij
22-5-2012	23:02	3	man	onbekend	roepend	96,562	452,399	braakliggend terrein Galvanistraat
22-5-2012	23:05	3	man	onbekend	roepend	96,293	452,433	braakliggend terrein Galvanistraat
22-5-2012	23:08	6	man	onbekend	roepend	96,198	452,228	braakliggend terrein Galvanistraat
2-6-2012	23:08	4	man	onbekend	roepend	97,9	452,84	sloot Stadsboerderij
2-6-2012	23:12	10	man	onbekend	roepend	97,65	452,492	dwarssloot
2-6-2012	23:14	2	man	onbekend	roepend	97,713	452,518	sloot Stadsboerderij
2-6-2012	23:15	1	man	onbekend	roepend	97,783	452,627	sloot Stadsboerderij
2-6-2012	23:16	3	man	onbekend	roepend	97,824	452,697	sloot Stadsboerderij
10-6-2012	23:57	1	man	onbekend	roepend	96,27	452,437	braakliggend terrein Galvanistraat
10-6-2012	23:58	100	onbekend	larve	ter plaatse	96,276	452,482	braakliggend terrein Galvanistraat
11-6-2012	0:03	1	man	onbekend	roepend	96,368	452,404	braakliggend terrein Galvanistraat
11-6-2012	0:10	2	man	onbekend	roepend	96,51	452,308	Kinderspeelplaats De Vrijbuiters
11-6-2012	0:14	7	man	onbekend	ter plaatse	96,527	452,329	Kinderspeelplaats De Vrijbuiters
11-6-2012	0:18	100	onbekend	larve	ter plaatse	96,546	452,368	Kinderspeelplaats De Vrijbuiters
20-6-2012	23:55	2	man	onbekend	roepend	96,277	452,4	braakliggend terrein Galvanistraat
21-6-2012	0:02	1	man	onbekend	roepend	96,396	452,397	braakliggend terrein Galvanistraat
21-6-2012	0:12	1	man	onbekend	roepend	96,205	452,236	braakliggend terrein Galvanistraat

Martin Luther Kinglaan en omgeving

Roepende Rugstreeppadden bevonden zich op precies dezelfde plaatsen als in 2010 (zie Figuur 2). De locatie met het grootste aantal roepende mannetjes (10-15 exemplaren) betrof een sloot op de aantakking Burgemeester Middelberglaan/Martin Luther Kinglaan. Verder werden verspreid langs de oever van de sloot tussen Martin Luther Kinglaan en Stadsboerderij meerdere exemplaren aangetroffen. Daarnaast bevond zich één solitair exemplaar langs een oever ten noordwesten van de Stadsboerderij. Kenmerkend voor de plaatsen waar waarnemingen zijn gedaan zijn de open, vegetatiearme plaatsen op de oever. Deze plaatsen vormen het vermoedelijke landhabitat overdag en bieden de mogelijkheid om zich in te graven. Het dichtgroeien van dit soort oevers, zoals op veel plaatsen langs de betreffende watergangen ook het geval is, leidt op termijn tot het verdwijnen van de soort. Buiten de genoemde watergangen zijn geen waarnemingen van de soort gedaan. Zo is het gehele vlakke, grasachtige terrein aan de westkant van de Martin Luther Kinglaan/Stadsboerderij vrijwel zeker ongeschikt als leefgebied voor de soort.

Heempark en omstreken

In het Heempark is een speeltuin aangelegd, genaamd 'De Vrijbuiters'. De recent aangelegde en daardoor kale oevers met ondiep water, vormen een ideaal leefgebied voor Rugstreeppadden. Er werden hier maximaal negen mannetjes geteld op 11 juni 2012 en in het water waren larven aanwezig. Omdat deze plaats (zie Figuur 3) 'af' is kan de soort zich hier vermoedelijk ongestoord handhaven voor een periode van 3-4 jaar.

Op het braakliggende terrein ten westen van het Heempark, langs de verlengde Galvanistraat, zijn op meerdere plaatsen roepende Rugstreeppadden aangetroffen. De dieren zitten hier in door regenval ontstane ondiepe plassen en langs een al langer in het terrein aanwezige greppel (zie Figuur 3). In de greppel zijn ook larven gevonden; dus de soort plant zich voort in het gebied. Op dit terrein is de soort kwetsbaar vanwege eventuele graafwerkzaamheden. Anderzijds zijn het diezelfde graafwerkzaamheden die het terrein geschikt hebben gemaakt en houden voor de soort.

Figuur 2. Kerngebieden waar in mei-juni 2012 voortplanting is vastgesteld aan noordoostkant Oosterheem (rood omlijnd).

Figuur 3. Kerngebieden waar in mei-juni 2012 voortplanting is vastgesteld aan zuidwestkant Oosterheem (rood omlijnd) en potentieel voortplantingsgebied waar exemplaren van de soort én geschikt leefgebied zijn aangetroffen (blauw omlijnd).

Aanbevelingen

Algemeen

Voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen dat wil zeggen watergangen waar wordt geroepen, eieren worden afgezet, larven opgroeien en oeverdelen waar dieren de rest van hun leven verblijven, mogen niet worden verstoord of verontrust. Voor werkzaamheden op dergelijke plaatsen is een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig. Rugstreeppadden hebben zich op alle huidige plaatsen in Oosterheem gevestigd als gevolg van graafwerkzaamheden en de aanleg van oevers. Als gevolg van natuurlijke successie van de vegetatie verdwijnt de soort doorgaans weer binnen een jaar of vijf, tenzij er opnieuw delen van oevers worden vergraven die daarmee geschikt worden als voortplantings- en landhabitat.

In de volgende paragrafen wordt per locatie aangegeven wat er moet gebeuren om de soort te beschermen en overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.

Martin Luther Kinglaan en omgeving

Percelen **buiten de rode zones aangegeven in Figuur 2** dienen **voorafgaand** aan het bouwrijp maken of ander graafwerk te worden afgebakend door paddenschermen met de volgende specificaties:

- zwart worteldoek
- 10 centimeter ingegraven;
- 50 centimeter stand
- om de 3 meter verankerd aan een stevig houten paaltje of lat
- doek dient strak te hangen en niet te 'bollen' aan de onderzijde

Rugstreeppadden kunnen klimmen, maar de praktijk heeft uitgewezen dat de meeste dieren langs het doek gaan lopen en zodoende kunnen padden aan de "verkeerde" (de bouwkant) van het doek eenvoudig worden opgespoord en aan de andere kant worden gezet. Andere (zoog)dieren, zoals Veldmuizen *Microtis arvalis* kunnen er overheen klimmen of er onderdoor graven en ondervinden geen significante hinder van de constructie. Periodiek controle op beschadigingen aan het scherm zijn nodig en platliggende delen (door omgevallen paaltjes of vandalisme) moeten zo snel mogelijk worden gerepareerd.

Omdat het omkaderde deel op dit moment geen deel uitmaakt van het leefgebied is voor het plaatsen van het scherm geen ontheffing nodig.

Heempark en omstreken

Het braakliggende terrein naast het Heempark wordt door Rugstreeppadden gebruikt als leefgebied. De kans op verstoring of verontrusting en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet is zo groot dat vanuit juridisch oogpunt een ontheffingsaanvraag voor het overtreden van die verbodsbepalingen aangevraagd moet worden.

Het betreft op deze locatie grote percelen, **blauw omlijnd in Figuur 2**, waar de soort op kan duiken om te foerageren, zich in te graven en zich voort te planten. Om te voorkomen dat dieren worden gedood tijdens werkzaamheden worden de volgende mitigerende maatregelen voorgesteld:

- het plaatsen van schermen (volgens criteria hierboven) rondom actief in gebruik zijnde werkterreinen.
- wegvangen van dieren binnen werkterreinen en loslaten in geschikt terrein in de buurt waar niet wordt gewerkt.
- neerleggen van plaatmateriaal om aan/afwezigheid van dieren in terrein vast te stellen
- verwijderen van zandhopen buiten de afgeschermd terreinen **niet** in de periode november-maart, in verband met de winterrust en daarmee gepaard gaande kwetsbaarheid van dieren.
- Instructie van het personeel middels een ecologisch werkprotocol, waarin is aangegeven hoe men Rugstreeppadden herkent, ontziet en wat men moet doen wanneer men de soort tegenkomt.

Bovenstaande maatregelen dienen alleen te worden uitgevoerd op duidelijk afgebakende plaatsen waar zeker gewerkt gaat worden. Lang(er) braakliggende terreindelen moeten hun functie van tijdelijk natuurgebied liefst zo lang mogelijk behouden, voor zover dit niet leidt tot problemen in aangrenzende bouwterreinen.

Een ontheffingsaanvraag dient vergezeld te gaan van een **activiteitenplan** waarin duidelijk wordt aangegeven:

- wat voor werkzaamheden men gaat uitvoeren
- waarom er geen alternatief bestaat voor deze werkzaamheden ten aanzien van locatie
- een duidelijke onderbouwing van het (maatschappelijk) belang van de werkzaamheden
- de gemeente/ontwikkelaar van het terrein dient zelf voor bovengenoemde informatie te zorgen. Deze wordt meegestuurd met de ontheffingsaanvraag.
- Een beoordeling van een ontheffingsaanvraag neemt ca. 8 weken in beslag tot een wettelijk vastgestelde maximumtermijn van 16 weken indien men om extra informatie vraagt
- Wanneer de mitigerende maatregelen akkoord zijn bevonden ontvangt men een zogenoemde 'positieve afwijzing' van de aanvraag: men krijgt geen ontheffing (meer)* wanneer men de maatregelen voldoende acht om te voorkomen schade aan populatie en individuen uit te sluiten.

*Het feit dat men geen ontheffing (meer) krijgt heeft een juridisch-procedurele achtergrond en komt voort uit een gerechtelijke uitspraak waaruit voortvloeit dat men voor ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing kan krijgen, omdat dit geen belangen uit de Habitatrichtlijn zijn. Dit heeft voor de dagelijkse praktijk geen consequenties.